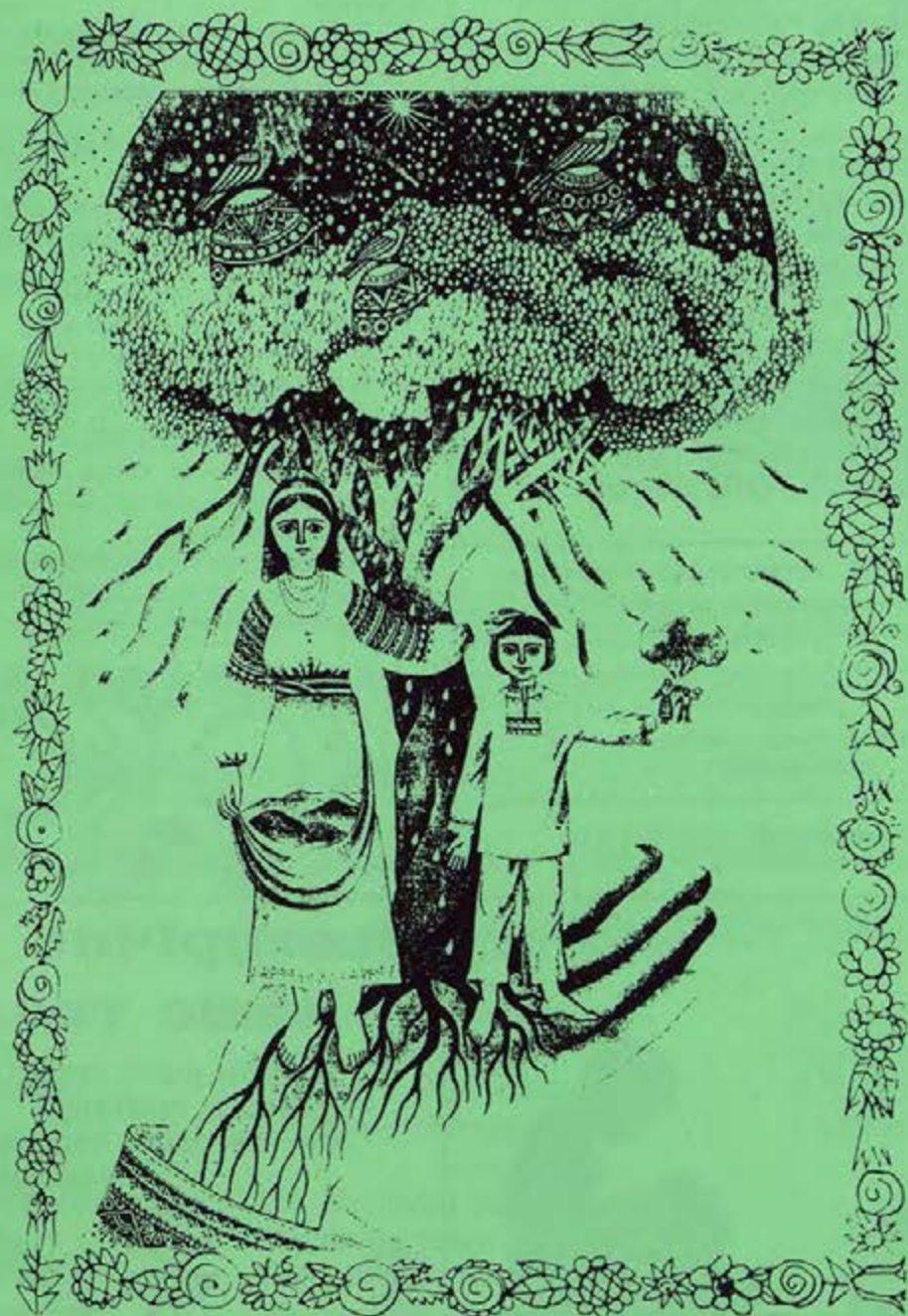

Зотплуйсь

ГОТУЙСЬ

Журнал пластового новацтва
Видає Головна Пластова Булава

Редагує Колегія

пл. сен. Тоня Горохович, пл. сен. Денис Беднарский

"HOTUYS"

a Ukrainian Monthly Magazine for Children
published by Plast Publishing,
2199 Bloor St., West,
Toronto, Ont., M6S 1N2, Tel.: (416) 769-7855

3 друкарні Мирона Баб'юка
1525 Emerson Street
Rochester, N.Y. 14606
Tel.: (716) 458-2133

Адреса Редакції і Адміністрації:
HOTUYS MAGAZINE
2199 Bloor St. West.
Toronto, Ont., M6S 1N2,
Canada Tel.: (416) 769-7855

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА „ГОТУЙСЬ” ВІД СІЧНЯ 1989 р.
25.00 американських доларів.
Ціна одного прим. — \$2.50

„Готуйсь”
Інтернаціональне стандартно-серійне число
(ISSN) 00468061

PLAST UKRAINIAN YOUTH ORGANIZATION
144 Second Ave., New York, NY 10003

Ілюстрації в цьому числі: О. Борис Бошко, А. Голубової, Д. Даревич, Ю. Козака, Я. Козака, М. Левицького, В. Ковальчук, Н. Мудрик Мриц.

На обкладинці: Ю. Козак: У таборі новаків.

ЗМІСТ

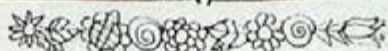
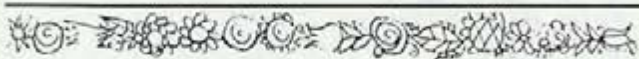
Сторінка

1. Г. Лісько: Моя мова найдорожча
Н.Н.: Привіт нашій мамі
2. Сестр. Уля: Леся Українка — її юність
Н. Забіла: Квіти
4. Т.Г.: Хто вона — Ніна Матвієнко
5. ххх: Відгадайте
6. Сестр. Уля: Несподіванка для Мами
7. М. Йогансен: Собака, що лазив на дерево
8. Загадка
9. Сторінки пластових малят:
ххх: Кличе матуся, Матуся,
М.: Казочка від мами
10. М.Б. Каммарано: Легенда про лісові
дзвіночки
11. Роляник: Зайчикові друзі
12. Перші спроби: Л. Копач: Березень
13. Крутиголівки для мудрої дитинки
14. Наше листування
16. Розгадки крутиголівок з чисел 8-9, 10, 11-12
1990 року, Галерія „Готуйсь”,
Майстеркування

Цьогорічне наше гасло:

Захисти рідне слово,
до серця притули,
життям своїм переповни!
Іван Драч

МОЯ МОВА НАЙДОРОЖЧА

Моя мама все уміє,
 Все робить сама,
 Вчить мене усе робити,
 Мене догляда!
 Моя мама найдорожча
 краща всіх! (двічі)

Мама вміє відгадати,
 Що в мене болить.

Мама знає, що я хочу,
 Бути чемним вчить
 (приспів)
 Моя мама — українка
 Любить рідний край,
 Вчить мене — „за Україну
 Господа благай!“
 (приспів)

(Слова і музика Г. Ліська)

ПРИВІТ НАШІЙ МАМІ

Усміхнися сонечко,
 З неба з висоти,
 Нашу любу матінку
 Нам озолоти.

Розквітайте, вийтеся,
 Запашні квітки,
 Устелить листочками
 Мамині стежки.

Рідна мамо-матінко,
 Довго нам живи,
 А її Ти, Господи,
 Поблагослови!

Ой, прилинь же, пташечко,
 З тихого гайку,
 Заспівай матусенці
 Пісеньку дзвінку.

Ой, бо наша матінка —
 Ангел на землі,
 І за неї моляться
 Діточки малі.

ЛЕСЯ УКРАЇНКА — ЇЇ ЮНІСТЬ

У цьому будиночку 25 лютого 1871 року Леся народилася.

Лесині батьки мали вибраних приятелів, які дбали про виховання дітей на службу Україні. Приятелями Косачів були Лисенки, в родині яких було п'ятеро дітей. Леся Українка, її батьки та вся родина Лисенків улаштовували театральні вистави для дітей. Леся була за режисера й організатора їх. І так вона підготувала виставу Коза-Дереза, в якій на захист Лисички стали всі лісові звірі проти вовка, який вліз у її хатку.

Це була перша дитяча опера Лисенка. Після цього Леся і його дружина приготували з дітьми оперу „Зима і Весна”. Леся при підготовці цієї опери була режисером, костюмером, декоратором, ба навіть суфлером. Сама Леся шила також шати для Осені, Зими, Сніговика, Весни. Дітям дуже подобалося вбрання Осені (нею була маленька Мар'янка — наймолодша доня Лисенка). Воно все було всіяне різнобарвними листочками осінніх кольорів. Інші одяги також були помислові, їх зроблено завдяки невтомній дбайливості Лесі Українки.

Лесині приятелі дивувалися — звідки в неї стільки невсипущої енергії, терпеливості й витримки. Діти нудилися довгими пробами, але Леся ніколи не дратувалась, була завжди спокійна, лагідна.

Дружба з Лисенком і його родиною тривала й у пізніші часи, коли Леся через

хворобу з'являлася в Києві все рідше й рідше.

Одного літа Лисенко зі своїм мандрівним хором прибув до Гадяча з концертом, довідавшись, що там, у садибі Зелений Гай, перебуває Леся Українка.

Як же вона зраділа зустріччю та змогою почути рідну пісню у такому чудовому виконанні. Після концерту, що відбувся у міському театрі, Леся влаштувала для всього хору назабутню прогулянку в човнах по Пслу. Місячна ніч, легкий плескіт хвиль і широка, з глибини душ пісня хору... Багато разів поетка з вдячністю згадувала потім ці хвилини.

Леся не тільки любила слухати пісень, але й сама їх співала. А крім того, вона у товаристві вела цікаві розмови, пропонувала обговорювати літературні твори, всі гості робили конкурси, тобто брали якесь слово й пропонували написати на ту тему новелю чи поезію. Твори давали без підписів, їх оцінювало журі й найкращому присуджувано нагороду. Всі твори автори голосно читали. Очевидно були серед цих нагород і Лесина, одна з них „Голосні струни”.

Були ще й інші пункти в програмі — один з гостей починав щось оповідати, дійшовши до цікавого місця, він кидав

хустину сусідові. Це значило, що він мав продовжувати розповідь. Люди згодом назвали ці зустрічі „Література”. Любили учасники її — гру, складали свої пляни на майбутнє, а згодом спонукали учасників публікувати свою творчість.

А ось сталася велика подія — по довгих заходах влада дала дозвіл на влаштування ювілейного вечора літературної діяльності України. В програмі його була доповідь, концерт Лисенка і деклямація М. Старицького, який продеклямував кілька віршів, а між ними і Лесиного:

Чоло не вінчали лавровії віти,
Тернів не скрашали ні злото, ні квіти,
Страждали співці в самоті;
На них не сіяли жупани-лудани,
Коли ж на руках їх дзвеніли кайдани,
То вже не були золоті! . . .

Заля сприйняла цю поезію бурею оплесків. А потім викликувала:

— Авторку, авторку!

Старицький вийшов з естради й вивів Лесю перед очі публіки. Обидвоє вони стояли поруч себе — Старицький з сивими вусами, Леся струнка бліда — це виглядало, немов дуб у парі з білокорою берізкою. А заля далі славилася Лесю:

М. Старицький.

М. Лисенко.

— Слава! Слава Лесі Українці! . . .

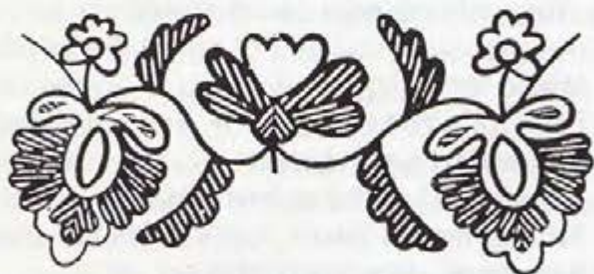
Була це чарівна хвилина. Всі в залі стояли, виявляли довгими оплесками свою любов і пошану.

А до Старицького підійшов поліцай, щось йому казав, але мусів відійти, бо оплески не вгавали.

Потім Старицький оповів, що поліцай попередив його, щоб більше того не сталося, погрозив організаторам концерту, бо в програмі не було подано виступу Лесі Українки.

Сестр. Тоня

Подано за „Співачка досвітніх вогнів”
А. Костенка. В-во Дитячої літератури
УРСР, Київ 1962

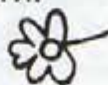

КВІТИ

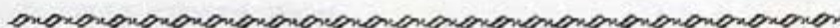
Під віконцями на сонці
у весняному саду,
у земельку, як в постельку,
я насіннячко кладу.

Сонце, смійся! Дощик лийся!
Линьте, краплі, до землі,
щоб на грядках у зернятах
кріпли паростки малі.

Прийде літо, будуть квіти.
будуть в мене восені
у віночку на голівці
чорнобривці запашні.

Наталя Забіла

ХТО ВОНА — НІНА МАТВІЄНКО?

Оце вона на знімку зі своєю донею Антоніною. В родині є ще Андрій і Іван, — сини, а чоловік Ніни — Петро Гончар — мистець. Діти також люблять мистецтво — доня вивчає музику, сини малярство. А всі люблять співати, зокрема народні пісні, майстром співу яких є їхня мама.

Ніна Матвієнко — дуже особлива людина.

— Яка ж вона? Чому особлива? — запитали новачки.

— Ось послухайте, що вона розповідала про своє дитинство, коли прибувала з своїми подругами — іншими співачками до Канади, ЗСА, Австралії та до країн в Європі, — заохочувала новачок познайомитися зі співачкою сестричка Марта:

— Дитинства — такого собі безтурботного, щасливого в неї не було. Дитячі роки Ніни минули в селі Неділище в Житомирській області на Поліссі. Вона була п'ятою дитиною, а в родині було всіх дітей одинадцять. Всі діти весь час працювали — доглядали курей, гусей, пасли корови, старші, а в тому Ніна, в'язали льон у колгоспі, доїли корови, кози. І весь час при роботі співали.

— А чому вони мусіли так тяжко працювати? Були ж, мабуть ще малими? — співчутливо запитала Віра.

— В родині постійно були малі діти. Треба було їх одягнути, нагодувати, то ж старші вже мусіли допомагати батькам. Ніна дуже наслідувала свою маму, яка була співачкою на все село. За нею пішла Ніна, — дівчинка змалку вже йшла слідами мами, вона і склала ось таку пісню про свою маму:

Мамо вечір догора,
Вигляда тебе роса,
Тільки ти немов зоря,
Даленієш, як за віями сльоза.
Ти від лютої зими,
Затуляла нас крильми,
Прихиялася теплим леготом,
Задивлялася білим лебедем,
Диво-казкою за віконечком,
Сива ластівко, сиве сонечко ...

— Сестричко, то Ніна називала свою маму зорею, каже, що затуляла дітей від

зими крильми, чи так, сестричко?! О, як гарно назвала маму „сива ластівко” і „сиве сонечко”. Чи вона також і поетка, не тільки співачка? А де вона ходила до школи?

— Ходила до школи в рідному селі. Скінчивши сільську школу, співала у хорі, що був на місці праці, це була якась фабрика. І працюючи постійно співала, мріяла стати співачкою. І так сталося — 1966 року, коли Ніні було дев'ятнадцять років, вона вступила на студії при Державному Українському хорі імені Г. Верьовки. Вже після одного року, Ніна почала їздити по світу з концертами. Співачка Ніна Матвієнко знайшла шлях до сердець українців в діяспорі своїми народними піснями. Не даремно назвали себе „Золоті ключі” Ніна із своїми товаришками Марічкою Миколайчук і Валентиною Ковальською (вони створили таку групу, коли почали їздити з концертами по інших державах).

В діяспорі ці три співачки мали і мають великий успіх.

— Сестричко, а які пісні співали вони разом? Чи ті самі, що Ніна сама? — хотіли знати новачки.

— О, це цікаве питання, втішилася сестричка Марта. В Україні є такий фільм „Глибокий колодязь” називається, він присвячений життю і творчості Ніни. Співачку дуже глибоко шанують наші люди, її пісні промовляють до них великою силою. В одному фільмі під назвою „Русалчин тижень” вона співає 19 пісень. Пише Ніна також і вірші.

— А що таке Березиня, сестричко? Я бачила в газеті на стіні в домівці напис „Світла Березиня”. Чи так її називають?

— О так! Це про неї написана стаття була в газеті з України. Так її називають Березинею тому, що своїм талантом, піснями нашого народу, своїм життям в родині, в громаді, в народі, вона

зберігає красу і глибокі думки нашого народу, вона справді Березиня і то світла!

Сестричка Уля

Запитання:

- 1) Що знаєте про дитинство Ніни Матвієнко?
- 2) В якій родині вона народилася і де?
- 3) Чому Ніна так багато народних пісень знала вже в дитинстві? Що вона висловила про свою маму у своєму вірші?
- 4) В якому тріо Ніна виступала в діяспорі та в Європі?
- 5) Що знаєте про фільм „Глибокий колодязь”?
- 6) Чому назвали Ніну Матвієнко „Світла Березиня”?

ВІДГАДАЙТЕ!

Стоїть верба серед села,
Розпустила гілля
У кожне подвір'я.

НЕСПОДІВАНКА ДЛЯ МАМИ

Другої неділі у травні припадає Свято Матері. Вчителька пригадала учням четвертої класи:

— Чи пам'ятаєте діти, що ваші матері у їхнє свято — другої неділі травня — чекають від вас несподіванки. Підготуйте цікаві подарунки! Не такі, що їх купуєте звичайно за татові гроші, але щось оригінальне, придумане дітьми, таке, що матерів може зворушити, втішити.

— А що може втішити маму? — запитав Василько. — Моя мама любить книжки, квіти, мої малюнки. Але я це дарував уже, то не буде несподіванка, — озвався Василько.

— Ви ж 4-річні школярі, пора вам проявити ініціативу! — відповіла вчителька.

І коли діти в класі почали питатися вчительки — що то може бути несподіванкою для мами, вона пояснила:

— Пригадайте собі чим ви найбільше радували маму. Було ж уже у вашому житті, що мама вас хвалила, раділа вашим вчинком.

Зажурився Василько. В дорозі додому раптом усміхнувся сам до себе! Пригадав чим мама тішилася:

— О, так! Мама буде тішитися, коли їй розкажу зміст прочитаних книжечок, в яких є написано про гарну поведінку дітей. Піду до пластової бібліотеки в домівці, а вчителька мені вже дала список книжечок для нашої лектури.

Василько дістав дві книжечки „Маленький дзвонар з Конотопа” і „Я піду!”. Це буде й для мами дарунок, коли їй розповім зміст, ну й вчителька буде задоволена.

Заки почав читати, розповів про свій плян татові. Тато сказав, що допоможе в читанні:

— Записуй на папері незрозумілі

слова, я тобі їх пояснюватиму! І сідай вже сьогодні до роботи.

Настала друга субота травня. Чекав Василько, щоб мама заснула. Тато був у спальні з сином. Він поміг Василькові написати привітання, обіцяв, що подбає, аби мама справді мала несподіванку — не бачила того, що вони приготувляють сніданок, накриватимуть стіл в їдальні, а головне — біля маминої тарілки будуть книжечки з написаними лектурами. Все це вони приготували завчасу, коли мама спала.

А вранці син і тато встали раніше мами, все приготували й чекали на маму. А мама, вранці поспішила до кухні.

Але їй на зустріч вийшли з їдальні Василько і тато:

— Мамо, уже все готове в їдальні до сьогоднішнього сніданку. Це ж „Свято Матері”! . . . Ми з татом все приготували та все зробимо по сніданку, щоб це було

справжнє твоє свято й несподіванка. Я не придбав тобі багато квітів, тільки одну рожечку, не купив ні капців, ні вишивки за ті гроші, що дав мені тато на мої уродини, я хотів би, щоб ми дали замість цього в твоєму імені ці гроші на допомогу дітям Чорнобиля.

Мама зворушилась, побігли дві сльозини по її лиці. Вона поцілувала синову голову, усміхнулася до тата.

А за сніданком була розповідь Василькова про маленького дзвонаря з Конотопа, який врятував місто перед нападом москалів, а Борис — хлопчик що жив у княжих часах, своєю відвагою причинився до оборони земель України

перед нападом татар.

Мама часто споглядала на Васильку, терпеливо слухала його розповіді. А коли настала пора йти до церкви, вона подякувала:

— Твоя несподіванка, Васильку, заставляє мене думати про те, що? і як? ми всі скористали з неї. Дякую тобі, сину, за таку несподіванку. Буду її довго пам'ятати!

Сестричка Уля

Запитання:

- 1) Чому вчителька заохочувала учнів виявити ініціативу при плянуванні дарунка для мами в її свято?
- 2) Яка розмова була в родині під час сніданку?
- 3) Чому мама сказала, що несподіванка заставила її думати про те, яка була користь з цієї несподіванки для цілої родини?

СОБАКА, ЩО ЛАЗИВ НА ДЕРЕВО

Я жив ціле літо в маленькому місті. Був учителем і вчився сам. До кухні, що була відділена від кімнати дошкою, часто приходив Джек — маленький собачка. Він був дуже завзятий.

Ми познайомилися з ним надворі, і він став моїм частим гостем. Я звичайно сидів біля столу, читав завдане, а часто й засипляв, поклавши голову на стіл.

Але Джек спав більше, а я читав.

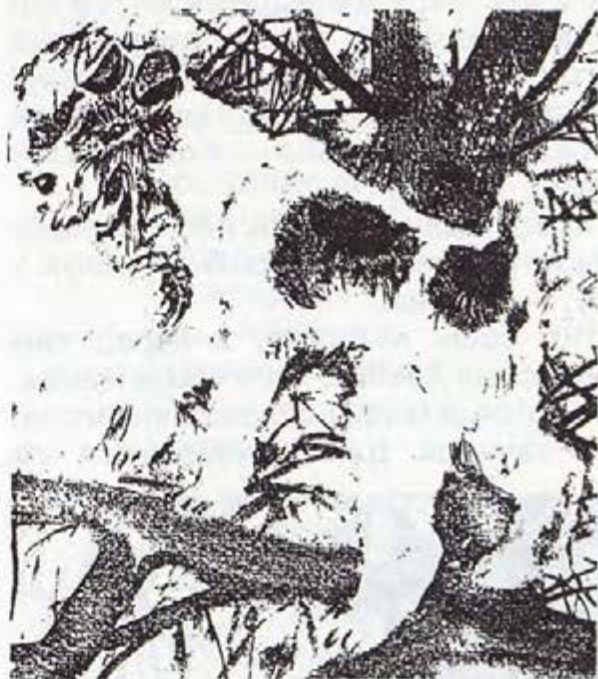
— Джек! — кажу я тихо, наче це слово в книжці написано. Лежить — тільки вуха настробурчив. — Джек — трохи голосніше. Устав і дивиться на мене, а я ніби то й не бачу, читаю. — Джек — уже голосно, а сам дивлюся в словника. Стриб! І вже він на словнику.

— Ну, ходім погуляймо.

Куди я, туди й він. Сховаєшся від нього — шукає, гавкає, а як довго нема, то й скавчить. Біжиш — і він біжить. Сядеш — він лягай спати.

Було у дворі старе, товсте, похиле дерево.

Якось я вибрався на те дерево з книжкою і взявся читати. Джек бігав, бігав навколо дерева, просився, плакав, коли як стрибне на дерево, пробіг трохи

(Джек був з породи фокстер'єр)

вгору і зірвався.

Я сиджу тихо — чи не лізе сам на похилий стовбур?

Ще раз розігнався і вибрався на перше коліно дерева. Подивись угору і — до мене.

Та там аж скільки п'явся — вище злізти не міг.

Другого дня пішли ми знов у двір.

Довго старався Джек, разів зо три покотивсь униз, та все ж вибрався з розгону на друге розгалуження дерева.

Отак щодня лазили ми з ним на дерево. Сказати правильно — я лазив, а він збігав.

Якось пішли купатися, я зліз на вербу стрибати, а він за мною. Я стрибнув у воду, — він теж.

Під осінь я виїхав, а перед тим познайомив Джека з хлопчиком Івасем. Через місяць Івась написав мені листа. „Навчився Джек вибиратися на

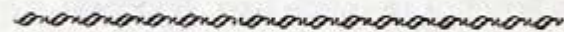
кожне дерево, аби було товсте і щоб кора не була гладенька. Усі сусідські коти повтікали з двору — ніде їм рятунку не було. З дерева Джек — на паркан, з паркану — на дах і там ганяє котів.

Не тільки коти, а й перехожі люди лякались. Ідуть увечері повз садок, коли старе дерево — гррр! — гарикає, як собака. То Джек сидить на двері і гризе кістку”.

Майк Йогансен

Запитання:

- 1) Чому автор дав такий заголовок нарисові?
- 2) Що спонукало Джека лазити на дерево?
- 3) Як він навчився вилазити на дерево?
- 4) Що сталося потім у дворі, коли Джек постійно навчився стрибати на дерево?
- 5) Що собака робила, що люди лякались ходивши повз садок?

Стоїть баба на грядках,
Вся закутана в хустах.

Сторінки пластових малят

МАТУСЯ

Гей, чи то раненько
Зірка засвітила?
То до нас матуся
Усміхнулась мила.

Чи защебетала
У гаю пташина?
То до нас озвалась
Матінка єдина.

Чи роса вечірня
На троянди впала?
Ні, то наша мама
Нас поцілувала.

КЛИЧЕ МАТУСЯ

Кличе весна
у поле.
Кличе дзвінок
до школи.
Кличуть до себе
гори.
Кличе далеке
море.

Кличе дорога
до гаю.
Кличе у даль
невідому.
А я назад
повертаю, —
кличе матуся
додому.

КАЗОЧКА ВІД МАМИ

Як настане вечір,
Тихо і злегенька,
Українську казку
Каже мені ненька;
Я тоді до неньки
Близько притулюся —
Бо цікаво слухати,
Але я боюся . . .

Ось князівна-князя
У неволі в змія,
Лицар побиває
Змія-чародія;
Ось і чарівниця,
Згорблена бабуся —
Ох, цікаво слухати
І боюся . . .

Як настане вечір,
Тихо і злегенька,
Українську казку
Каже мені ненька,
Каже мені казку
Рідними словами —
Ох яка то любя-мила
Казочка від мами.

М.

ЛЕГЕНДА ПРО ЛІСОВІ ДЗВІНОЧКИ

(Подано за Марією Бянкою Каммарано)

Раз давно — ще в нас, в Україні, вибралися діти цілою громадою з села у ліс — збирати суниці. Із радісним співом та сміхами вибігли вони стежинкою, що вела в ліс та вже дорогою почали між собою говорити, скільки хто із них назбирає. Кожне мало зі собою малий кошичок та хотіло принести його до хати повний суниць.

А тоді Івась сказав сестричці Улянці:

— Знаєш — ми не шукаймо суничок на узліссі. Там всі збирали вже, нам багато не залишилося. Ми краще ходім далі — далі в ліс — там повно ще суниць, куди більше як тут, назбираємо з усіх найбільше.

Івась з Улянкою побігли в глибину лісу. Довго вони так бігли. Але, на жаль, суниць вони ніде не бачили. Та Івась все заохочував:

— Ходім, ходім, Улянко ще далі. Там суниці напевне будуть за тими кущами.

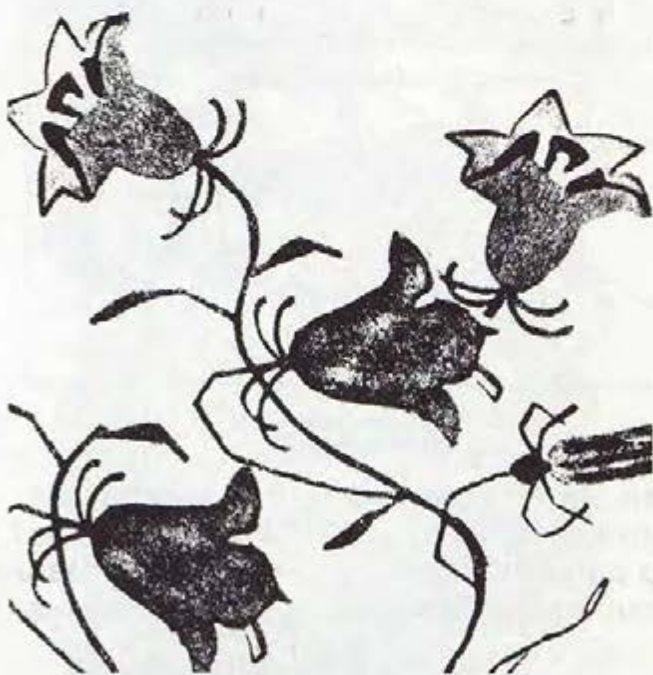
Зайшли діти далеко-далеко. Коли дивляться, а то не їхній ліс, не такий, до якого вони звикли бігати на забави. Перед ними виринув грізний, та густий, темний та страшний... А до того ще й глядять — а небо над ними геть почорніло, а перші зірки замиготіли над деревами...

Лячно їм стало, почали гукати, але ніхто їх не чує. На крильцях раді б злинути додому, до мами й тата, але дороги не знають. А ліс темний, темний і шумить так страшно... Улянка вже плакати почала... Та й ноги вже від далекої дороги болять, і їсти хочеться... Посідали вони під смерекою та й заснули.

Ранком будяться — так пригадати не можуть, чому це вони не дома, в ліжечку, а тут десь у якомусь лісі. Тільки трохи розвиднілося, пішли далі дороги шукати. Ходили так чи не до полудня, а

ліс все той самий — ніде його кінця не видно. Аж зайшли вони на полянку, а там так багато-багато лісових дзвіночків між травою. Не мали діти в кого просити допомоги, то й почали благувати дзвіночків:

— Квіточки Божі, ви від давна тут в лісі, вам вже ліс не страшний, а ми тут ще ніколи не бували так далеко, ми й втомлені, й голодні, і там десь наші батьки нами журяться, допоможіть нам

повернутися до них, додому. Так просив Івась, а Улянка лиш сльози втирала . . .

І нараз — що за диво — задзвонили дзвіночки та так голосно, як дзвони великі на дзвіниці на сам Великдень. Здивувалися в селі люди — що це таке? Здивувалися й батьки Івася й Улянки, що вже від ранку їх всюди шукали, та й подумали, що то певне якийсь знак від дітей? . . .

Швидко зібралися й побігли в ліс, та все за голосом тих дивних дзвоників. Аж добігли на полянку, де сиділи їхні діти. Було ж то втіхи! То ж то радости було!

А лісові дзвіночки після цього

затихли. Зробивши своє добре діло, замовкли і вже більше не дзвонять. Тільки ростуть собі на лісових полянах такі гарні, сині мов небо, виглядають же як справжні дзвони . . .

ЗАЙЧИКОВІ ДРУЗІ

Був собі заєць, справді невеликий зайчик, а такий маленький і притульний, що можна назвати його зайченятком. Сусіди його — кінь, корова, цап і баран часто казали йому:

— Ти наш друг, і ми твої друзі, і не абиякі друзі, а великі й сильні. Якщо потрапиш в біду й потребуватимеш допомоги, прибігай до нас, і ми тебе порятуємо.

Був у зайчика ще один приятель — теля, зовсім невелике, лагідне, червоне телятко. Коли інші приятелі хвалилися своєю силою, воно мовчало і думало:

— Оце силачі! Не кінь — а велетень конисько, не цап — а здоровенний

цапище, не баран — а справжній баранюга!

Одного ранку до лісу, де проживав зайчик, прийшли на лови стрільці з собаками. Злякався зайчик за своє життя і пригадав великих та сильних приятелів.

— Вони мене урятують — оборонять! — подумав і чимдуж побіг до коня.

— Коніку друже! Псиська женуться за мною. Візьми мене на свої плечі й понеси далеко звідси!

Кінь потряс гривую.

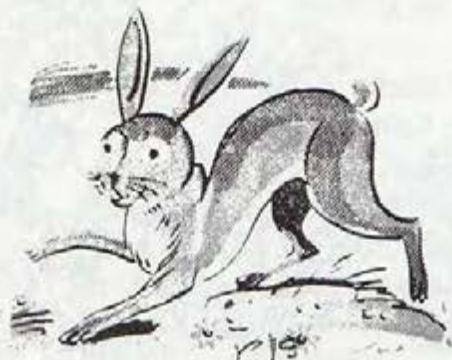
— У мене сьогодні багато всякої роботи, не можу. Та ти не журись, тобі pomoже інший приятель.

Помчався зайчик до корови:

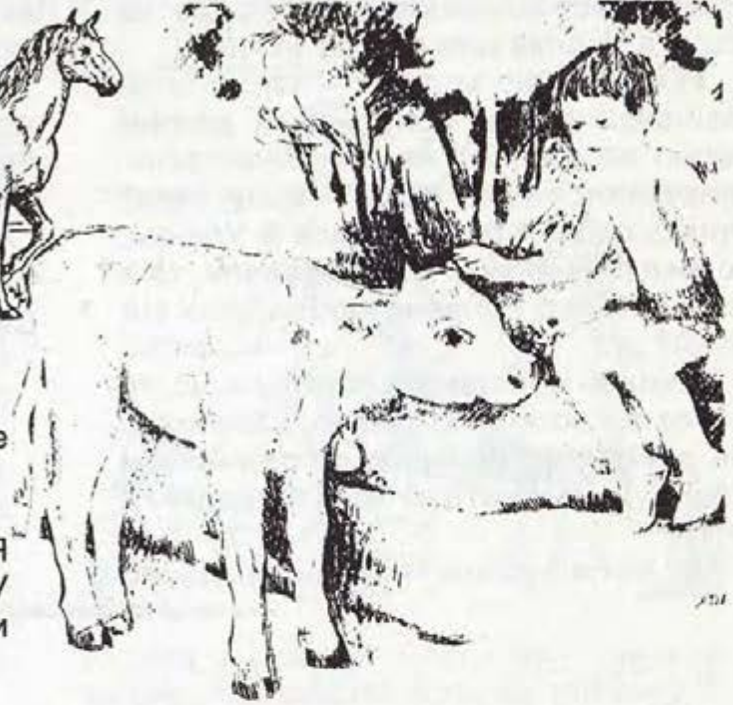
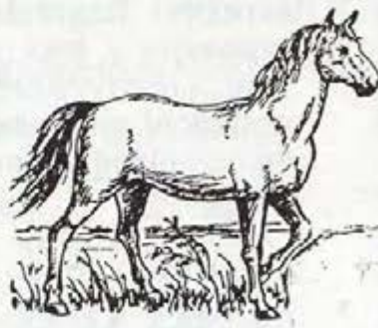
— Корівко-подруго! Пси женуться за мною! Віджени їх своїми гострими рогами!

Корова махнула хвостом:

— Вибачай, сьогодні не можу тобі допомогти. Сусіди запросили мене в гостину. Не піду — загніваються. Але ти не тривожся, в тебе багато добрих

друзяк, котрийсь напевно допоможе.

Прибіг зайчик до цапа.

— Цапуню-товаришу! Пси мене здоганяють! Рятуй!

Цап потряс борідкою:

— Тепер не можу — відповів. — Я тількищо поснідав і мушу подрімати. У тебе є друзі, що по їді не дримають. Іди до барана, він напевно тобі допоможе!

Кинувся зайчик до барана.

— Рятуй, баранчику-друже! Як не допоможеш, пси мене розірвуть!

Баран застриг вухами.

— Рад би тобі допомогти, але сьогодні чогось нездужаю — відповів голосно.

— Приходь іншим разом, як мені полегшає.

Дивиться зайчик — пасеться теля.

— Телятко-друже! — Запищав розпачливо зайчик. — Пси женуться за мною! Рятуй, ти моя остання надія!

Телятко відповіло приязно щиро:

— Я молоде і слабосиле, як мені тебе рятувати? Я теж боюся собак. Та я тобі

пораджу: утікай власними ногами!

У зайчика вже не було більше приятелів, не було до кого бігти по допомогу. А собаки вже вже зовсім близько, ось-ось вискочать поміж кущів! ... Зайчик послухав теляткової ради, зібрав усі сили в ногах, кинувся утікати біг, біг і біг доки не забіг у безпечне місце.

Віддихався, відпочив і каже до себе:

— Бачиш, зайче, єдиним твоїм приятелем, якому ти можеш довіряти, є ти сам.

Подав Роляник

БЕРЕЗЕНЬ

На лещатах

хоч іде вже весна.

Пухнастий сніг, легенький,
як зайчик,

блимає в лицях лещетарів.

Всі веселі, радісні, приємні,
а ще й спокійні на цій горі.

Інші кольори і тут і там,
блимають в ясному сонці.

Але ж гарно і приємно
їхати швидко на долину
цих гір.

Ляриса
Копач

Юначка
14 р.

Крутиголівки для мудрої дитинки

Дорогі Любителі крутиголівок!

Дуже давно ми чекаємо на Ваші листи з розгадками крутиголівок. Чому Ви перестали надсилати їх? Якщо вони затрудні, треба також написати. Та ми все таки віримо, що розумні й пильні наші Читачі вже у червні озвуться. Ми дуже чекаємо. Хай же буде нам в Редакції нагода потішитися, помістити Ваші розгадки. Хай Ваші ровесники в Україні знайдуть Ваші прізвища в „Готуйсь”, напишуть Вам і тоді будете мати нових приятелів, і то з дорогої нам України.

А тепер крутиголівки:

1) У віршику треба дописати слова, що римується, там, де поставлені риски.

Їх громадка невеличка —
Братіки два і _____
Ранком разом йдуть до школи
Ксеня, Юрчик і _____
Ксеня дуже ще маленька,
Але вчиться вже _____
Книжки й зшитки чисті має,
Гарно віршика _____
Вчитель каже: „Любі діти!
Треба всім отак _____”
Братчики учаться гарно,
Не марнують часу _____
Всі рахунки добре знають,
Казку гарно _____
А до того ще й чемненькі
На потіху батька й _____
За те ненька їх пестує
Приголубить, _____

К. Перелісна

2) Гей, маленькі географи!
Де, скажіть, живуть жирафи?
Що їдять міцні верблюди?
Де то псами їздять люди?
Де то дуже цінять воду?

Де хати будують з льоду?
Де то птах той проживає,
Що міцні копита має?
Де живуть ведмеді білі?
Де в Дніпрі є крокодили?
Де чобіт зовсім не треба?
Де вареники із неба,
Із надхмарних, із висот
Линуть людям просто в рот?

Мирослав Петрів

ПЛАСТОВИЙ ДОБРИЙ

Новак має відшукати товаришів з Роя „Орлята”. Допоможіть йому знайти дорогу на гору.

Під землею птиця кубло звила і яєць
нанесла.

НАШЕ листування

Лист Андрійкової Мами до поетки Лесі Храпливої

Доброго дня Вам, Дорога Пані Лесю!

Андрійко Денисенко
Січеслав, 6.7.1989

Пишу Вам з глибокою вдячністю і зворушенням. Вчора ортимала Вашу посилку. Дуже приємно, але в той же час незручно якось, що Ви завдали собі клопоту й витрат, підбираючи подарунки. Шкарпетки Андрійку будуть якраз на зиму. Майка, правда, велика як на першокласника, але теж сподобалась. Все гарне. За все велика подяка. Я багато приємного людям робити любила, але на наступний рік попросила перепочинку в профспілці учителів, бо Андрійко йтиме в школу, то треба призвичаювати його, та й самій до нового життя. Звичайно, допомага-

тиму, братиму участь у профспілці, але не як організатор.

У травні — 27-го ми хрестили Андрійка і я теж охрестилася. Пізно звичайно, але раніше змалку батьки боялись, а самі вони, звичайно, хрещені.

Зараз дуже багато матеріялів друкують у пресі і навіть у місцевій про народні традиції, християнські свята, збираю все по зернині, щоб переповісти, передати дітям. Не повинна гинути народня пам'ять.

Тому не дивуйте, коли проситиму Вас децо описати детально. Опишіть, будь ласка, що Ви пам'ятаєте про святкування на Львівщині, саме Ваші спогади, враження.

З цим закінчую, всього Вам доброго. Ще раз щиро вдячні.

Валя, Андрійко
9.6.1990, Січеслав

На Святі Рідної Мови у парку ім. Чкалова, 25 травня 1989 р.

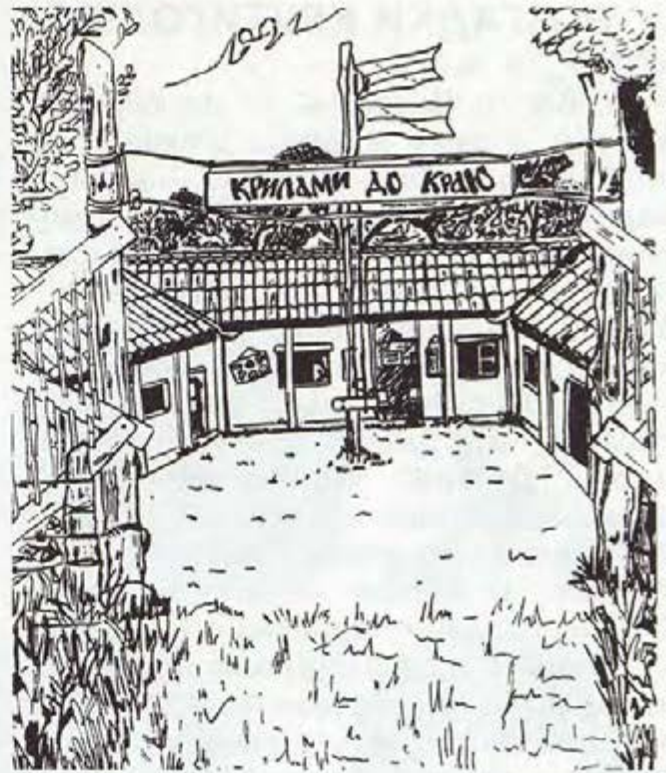
Табір УПН разом з Проводом і виховниками, Буенос Айрес, Аргентина.

До Редакції журналу „Готуйсь” надіслала пл. сен. Оксана Білинська — комендантка табору „Крилами до Краю” — табору на оселі Ненаситець, Пунта Індіо, Буенос Айрес, Аргентина привітання від братчиків, сестричок, новаків та новачок.

До привітів долучені дві знімки — новацтва і новацтва з Проводом табору.

Табір УПН з Буенос Айрес „Крилами до Краю”, 1991 рік

Оселя НЕНАСИТЕЦЬ, Пунта Індіо, Буенос Айрес Аргентина

СП. 71 Братчик Павло Туренко „Авось” Бонифіцій.

СП. 72 Сестричка Вікторія „Боніто”

Пл. уч. Гали Липинська, Сестричка

Пл. Тіма Ірина Коржин, Сестричка

Пл. уч. Оксана Білинська — КОМЕНДАНКА

Пл. уч. Вікторія Білинська — БІСАРКА

Пл. уч. Оксана Білинська, ОБІДНІ Січень 1991

ЖУРНАЛ

з журналу „Готуйсь”
вперше надруковано в журналі „Готуйсь”
Буенос Айрес Аргентина

НАСТЕПАН ІВАНІК

АБО ВІКТОР ЛІПІНСЬКА

КОМЕНДАНКА ТАБОРУ

НАСТАВНИК

НАСТАВНИК

НАСТАВНИК

НАСТАВНИК

НАСТАВНИК

НАСТАВНИК

НАСТАВНИК

НАСТАВНИК

НАСТАВНИК

НАСТАВНИК

НАСТАВНИК

НАСТАВНИК

НАСТАВНИК

НАСТАВНИК

НАСТАВНИК

НАСТАВНИК

НАСТАВНИК

НАСТАВНИК

НАСТАВНИК

НАСТАВНИК

НАСТАВНИК

НАСТАВНИК

КРИЛАМИ ДО КРАЮ

ТАБОР

ТА АРГЕНТИНА

ТА АРГЕНТИНА

ТА АРГЕНТИНА

ТА АРГЕНТИНА

ТА АРГЕНТИНА

ТА АРГЕНТИНА

РОЗГАДКИ КРУТИГОЛІВОК 3 ЧИСЕЛ 8-9, 10 і 11-12/1990

ч. 8-9: 1) Вересень — це перший осінній місяць в році. Джміль — подібний до пчолі. Жовтень — місяць барвистий. Льон має дуже гарні блакитні квіти. Льодовий шлях небезпечний. 2) Міль, сіль, мідь, хміль, біль. 3) Льодовий, сольо, льон, дзьоб, льотерія. 4) Йосип, йод, його, йодовий; Нього, дзьоб, льох, гльоб, бадьорий; 5) України, Київ, Дніпро, Дніпру, Чорного моря, Дніпра, Канів, Черкаси, Кременчук, Дніпропетровськ, Львові, Житомира, Чернігова, Львова, Одеси, України. 6) Дніпро — могутня ріка. Дністер впадає у Чорне море, Прип'ять — доплив Дніпра. Львів і Київ — це наші осередки культури. Іван Франко, Леся Українка — гордість українців. Ялта і Кавказ — місця відпочинку. Лімниця — доплив Дністра, Буг — доплив Висли. Крим — на півдні України. 7) Польща, Росія, Литва, Чехо-Словаччина, Болгарія, Греція, Італія, Франція — у них живуть і українці. Ріки: Дунай, Вісла, Кубань, Дін, Донець, Дністер та багато інших. Міста: Париж, Лондон, Рим, Берлін, Варшава, Константинополь, Ялта. Мар'яна Пелех, Макар Пелех. Ребуси: „Лісова пісня”, Стовп, Липень, Зміст, Канада, Брак, Пилат.

ч.10: а) Щука, окунь, карась, сом — популярні риби; б) Півень, голуб, горобець, чайка — улюблені птахи в Україні. в) Пшениця, овес, жито, ячмінь — популярні зернові культури в Україні. г) Береза, дуб, клен, ясен і верба — дерева оспівані українцями. г) Яблуня, груша, слива, вишня — садові дерева. д) Пишуть, читають, малюють і ліплять учні з молодших клас. е) співають, деклямують, і танцюють наші школяри жваво. є) Орють, сіють, косять і молотять хлібороби. ж) Копають, садять, полюють, поливають на

городах. 2) Школа. Учням вчителі часто нагадують: Не пропускай, не запізнюйся до школи. Мудрі учні розуміють, що розмовляти на лекції — це втрата знання, а до того й погана опінія про учня, бо заважає він не тільки собі, але й вчителю та товаришам. Коли учень не має уваги до того, що пояснює вчитель, такий часто роздивляється на всі боки, пропускає пояснювання вчителя, втрачає знання і час. Коли учень крутиться на лекції, на перерві насмічує довкола — це брак культури. Коли учень не вітається з учителями та старшими — це також ознака браку культури. 3) Це твір Марка Вовчка „Сестричка Мелася”, а друга ілюстрація до легенди: „Кирило Кожум'яка”.

ч.11-12. 1. а) Дніпро, б) Уж, Дністер; 2. а) Сова. б) гуска, в) суниця, г) гриб, г) світлячок. 3. Марка, граб, сад, дар, еміграція, згуба, озеро, з'ява, опера, такт, отара. 4. Канів, Харків, Прилуки, Пилява, Херсон, Остріг, Самбір, Десна, Підкамінь, Прип'ять.

ГАЛЕРІЯ ГОТУЙСЬ

+1622

1972

Мудрі Голівки! Уявіть собі, що Ви увійшли до Галерії „Готуйсь” і бачите портрети визначних українців, які творили добро Україні, дали вклад у її культуру. Пришліть нам відгадки — хто вони?

Ціна \$2.50

МЕТЕЛИКІВ

Потрібно: різного кольору селюфону, чорного тушу, ножиць, тонкого дроту, клею, чорних ниток, малих кораликів.

Як зробити? Пофарбувати в різні кольори селюфон, грубий на 10-15 мм. Вирізати з нього середину (лялечку). Крила — з тонкого селюфону різного кольору. Якщо на крила використано кілька кольорів, склеїти їх. Вирізати цяточки дуже дбайливо й вклеїти цяточки іншого кольору. Лінії на крилах намалювати чорним тушем. Вуса зробити з тонкого дротика, дріт протягнути через голівку замазати клеєм, обмотати тоненьким селюфоном (можна чорною чи коричневою ниткою). На кінчиках вусиків дати маленьку коралинку. Очі зробити з кольорової фольги. На крильцях, де зазначено рисками, зробити надрізи, посмарувати їх клеєм, вставити крильця і затиснути пальцями. Метелика можна приклеїти на вікні чи прикріпити на прозору штору.

